

פניני הדרך

הארות והערות שנאמרו בשיעור הדרך היומי בביה"כ "אליהו הנביא" שכונת רוממה ירושלים
 מסכת תמורה יב- לד כריתות ב- ה

השותף!

דבר העורך

הוא היה מורה מוצלח ואשתו עבדה כגננת, וכך פרנסו את חמשה עשר ילדיהם בכבוד, עד שהגיע פרק האיש מקדש, והוצרכו לזוהים רבים, האב שמע לעצת ידידיו, ונסע לאסוף כסף בארה"ב, את דרכו החל בבית הכנסת הגדול "שומרי שבת" המורכב משמונה בנינים ובו כחמש אלף מתפללים, והחשבון אם חצי מהמתפללים יתנו כל אחד חצי דולר כל יום, בשבוע הוא יאסוף \$ 6.000 ובחודש 24 אלף דולר, בשבת התארח אצל יהודי חביב ששמע למטרת בואו ואמר לו יש כאן מולטי מליונר שהוא משוגע אם תצליח לדבר אל ליבו.. הוא הכין מדרשי חז"ל אולם בעה"ב היטה אותו, תכין את הלב.. הפגישה נקבעה ליום ראשון שעה חמש, מיודעינו הקיש בפעמון והמשרת הורה לו עד סוף המסדרון ימינה, הוא התקרב ומתוך החדר בקע רעש, דפיקה, יס! הוא נכנס והעשיר יושב מול מסך ענק ואפי' לא הישיר מבט, כן, דבר! והוא החל לתאר את מצב משפחתו, והעשיר סנט בן, מה אני צריך להיות שותף בפרויקט שלך? הוא הבין שאין מצב.. ושאל אותו כמה ילדים יש לך? ילד אחד, השיב העשיר, אתה מבין שבכל ילד הקב"ה משתתף שהרי שלושה שותפים באדם הקב"ה אביו ואמו, ואיתי הוא השתתף 15 פעם ואתך רק פעם אחת.. או! הסתובב העשיר לראות מי המדבר, אתה אומר דברים טובים, אני מוכן להיות שותף אתך בכל חתונה חצי עלי..

אשריכם לומדי הדרך היומי העמלים יום יום בלימוד הגמרא, ובכך נעשים שותפים לקב"ה בקיום העולם אורה זו תורה.. (הרב ברוך רוזנבלום שליט"א)

"הרימון שלא פוצץ"

מעשה באדם שפל שחפץ להתנכל לאויבו ולשם כך שלח לו התראה רימון דמה, אולם מצא רעיון מקורי ושלח לו משלוח מנות ענק מלא מיני מגדים טובים מכל טוב מצרים והניח את הרימון במרכז המשלוח, השליח ראה את הרימון וחשב שעשה כן ליופי והלך והוציא את הרימון שלא יקלקל את היופי של המשלוח וכך הגיש את המשלוח לאויבו של משלחו המקבל שראה את המשלוח נורא שמח ופליאתו גברה כאשר התברר לו שהאויב שלו שלח לו כזה משלוח, והבין שהלה חפץ להתפייס עמו האם המשלח יצא ידי חובת משלוח מנות?

הווי דעתכם בניידון לפקס 02-5817174

א) דף יב. **בניין**: החזר תשלום על טבילה במקוה עם פילטר.

נתבאר בגמ' ובשו"ע (יו"ד רא,טו) דין הכשר מקוה על ידי המשכת מים שאובים והשקה וזריעה.

afken: לאחרונה רבו המערערים על המקוואות המותקנים בהם פילטר ההופך את המים לשאובים אדם שטבל במקוה כזה האם יכול לדרוש תשלום על כל הימים שטבל שם?

ב) דף יג. **בניין**: זריקת מעשרות בפח ציבורי.

נתבאר בגמ' לגבי שותפין שתרמו מתי חלה תרומתו של השני לאחר שהפריש הראשון.

afken: האם יש להימנע מלזרוק תרומות בפח ציבורי כיון שאנשים קשיי יום נוטלים אותם?

ג) דף יד: **בניין**: מניעת שירת "שאו שערים ראשיכם".

נתבאר בגמ' לגבי דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בעל פה ונתבאר באו"ח (מט).

afken: האם יש להימנע מלשיר שאו שערים לדעת מג"א שאף דבר שגור אין לאומרם בע"פ?

ד) דף טו. **בניין**: להחמיר במקום שרופא הורה.

נתבאר בגמ' המעשה בחסיד שחש בליבו והרופא התיר לו לשתות חלב עז וחכמים נידוהו.

afken: האם רשאי אדם צדיק להחמיר על עצמו ולא לעבור ברפואתו על איסור אף שיסתכן?

ה) דף טז. **בניין**: אב שקרא לבתו "עכסא".

נתבאר בגמ' שכלב נתן את בתו "עכסא" לעתניאל ונקראת כך מחמת יופיה שכל הרואה אותה כועס על אשתו.

afken: אב שקרא לבתו בשם זה האם רשאית לשנות את שמה מחמת הבושה?

מתנה: אדם אחד הזמין זוג לארוחת ערב בביתו החדש ולשם כך הדריכם איך להגיע, ואמר לחברו כשתגיע לרחבה תן דפיקה קטנה ברגל ותיכנס אליה, תחפש כניסה ב' תן דפיקה קטנה ברגל ואתה בבנין, תעלה 4 מדרגות תן דפיקה קטנה ברגל ואתה בבית, שאל אותו למה לא דפיקה ביד? אמר לו ביד אתה לא תוכל לדפוק כי מסתמא תבוא עם מתנה גדולה ביד...

צדקה: חז"ל אומרים אם אתה נותן אתה לוקח. מסופר על הדברי חיים מצאנז, שראו שנותן לצדקה הרבה יותר מחומש א"ל הרי אחז"ל המבזבז לא יותר מחומש, והוא השיב שבשביל לכפר על עבירה מותר לתת צדקה יותר מחומש, שאלו אותו איזה עבירה עשית? והוא השיב שפעם אחת בזבז יותר מחומש וצריך לכפר על כך.

השיעור בדרך היומי נמסר
 ע"י הרב אהרון בן אדיבה שליט"א
 מיידע קרב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,
 בביה"כ אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שכונת רוממה.

אלו שנדבו להחזקת הגליון: הרב בועז אלקיים, גבריאל ניסנוב, אסף מזרחי לישוב טוב, יובל כהן ומאיר כהן להצלחת משפחתם, אשר ואיתן כהן, וכל החפצים בעילום שם להצלחת משפחתם. הקב"ה ישיב להם כגמולם בשפע ברכה והצלחה ויתמלאו משאלות ליבם לטובה אמנ!

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדרך" בלבד!
 רח פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

- (ו) דף יח. **תויג'ן:** הבטיח סעודה ורצה להמתין עד לאחר ט' באב. נתבאר בגמ' ובתוס' (ד"ה אפי') מי שהתחייב להקדש ויש לו בהמות תשושות לא ימתין עד שיתחזקו אלא יביא אותם כך שלא להשהות נדרו. **afken:** אדם שהתחייב לעשות סעודה אם יקבל תוצאה חיובית וקיבל לפני ר"ח אב האם ימתין ימים אלו בכדי לעשות סעודה בשרית לאחר ט"ב?
- (ז) דף יח: **תויג'ן:** בל תאחר במתנת בר מצוה. נתבאר בגמ' לגבי הזמן שבו האדם צריך להביא קורבנותיו ולאחר מכן הרי הוא עובר בבל תאחר. **afken:** אדם שהיה בבר מצוה ולא הביא מתנה אולם הבטיח לחתן שיביא לו ספר האם יש הגבלת זמן לקיום הבטחתו?
- (ח) דף יט: **תויג'ן:** אמר מעות אלו מחצית השקל. נתבאר בגמ' לגבי בהמה הקדושה בקדושת דמים נהפכת לקדושת הגוף ומטעם זה פסק שו"ע או"ח (תסט,א) שאין לומר בשר זה לפסח. **afken:** אדם שהפריש מעות לפני קריאת המגילה ואמר מעות אלו למחצית השקל בלא לומר זכר האם המעות נאסרו?
- (ט) דף כא. **תויג'ן:** ברכת הטבילה לחייל הנצרך להיכנס להר הבית. נתבאר בגמ' ובזה נח' הרמב"ם והראב"ד (בית הבחירה, יד-טז) אם קדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא והנכנס להר הבית חייב כרת או לא. **afken:** חייל הצריך לעלות להר הבית ולשם כך טובל מקודם לכן האם מברך על טבילה זו?
- (י) דף כב. **תויג'ן:** כתיבת ת.ז בגט שלא יודעים איזה שם לכתוב. נתבאר בגמ' לגבי חטאת שאבדה ואחד בסוף העולם מכירה אם חשובה אבודה ומכאן דנו לגבי אדם שנשתקע שמו איזה שם יכתבו בגט עיין אהע"ז (קכט). **afken:** אדם שיש לו שם שיש ספק לגבי איך לכותבו בגט האם ניתן לכתוב ת.ז ובזה להינצל מהספיקות?
- (יא) דף כד. **תויג'ן:** אירוח בפסח בבית של א' מבעלי חברת אוסם. נתבאר בגמ' צורת הערמה המתרת בבכור ומכאן דנו הפוסקים לגבי מכירת חמץ עיין בכור שור פסחים (כא) ובשו"ת שה"ל (ד, מט). **afken:** האם יש להימנע מלהתארח בבית של בעל מפעל למוצאי חמץ המסתמך על המכירה ולגביהם זהו הערמה ניכרת?
- (יב) דף כה: **תויג'ן:** השכיר רכב לאדם שאינו שותף"מ בערב שבת ונכנסה שבת. נתבאר בגמ' לגבי לקט אם אמר עם נשירת רובו יהיה הפקר אם מועיל ודנו האחרונים אם הפקר עושה קנין עיין קצוה"ח (רעג,יא). **afken:** השכיר רכב בע"ש ונכנסה שבת ולא שבו וחושש שנוסעים עמה לאחר השקיעה האם יועיל שיפקיר את רכבו בינו לבין עצמו?
- (יג) דף כז. **תויג'ן:** דין הקראוון לענין אונאה. נתבאר בגמ' לגבי הדברים שאין בהם אונאה ומהם הקרקעות והעבדים והשטרות וכו'. **afken:** קנה קראוון ונתגלה שהונו אותו האם יכול לתבוע או שזה נחשב לקרקע?
- (יד) דף כח. **תויג'ן:** נישואין הקדושים במנגינה שמקורה בע"ז. נתבאר בגמ' איסור הנאה ממשמשי ע"ז ותקרובתה ודנו האחרונים לענין הסתכלות בשעון של בית ע"ז עיין שו"ת מנחת יצחק (ד, זפ). **afken:** האם יש מניעה לנגן קדיש במנגינה שהושרשה ביהדות ומקורה הקדום הוא של בית תפלתם?
- (טו) דף ל. **תויג'ן:** מגייה שעירב פרשיות תפילין. נתבאר בגמ' לגבי הבאת אתן כלב שאסור להביא ודינם אם התערבו באחרים. **afken:** מגייה שנתנו לו לבדוק פרשיות ולא נזהר והתערבו הפרשיות האם חייב לשלם שהרי זה היזק שאינו ניכר?
- (טז) דף לא. **תויג'ן:** לחלק הרבה מתנות קטנות להרבה אביונים. נתבאר בגמ' לגבי המקדיש כל נכסיו האם אומדים דעתו שהתכוין לתת הכל בפעם אחת או לחלק את הנכסים הראוי למזבח בנפרד ולבדק הבית בנפרד. **afken:** איזו נתינה יש לאדם להעדיף בפורים נתינה גדולה לשני עניים או המון נתינות קטנות להרבה עניים?
- (יז) דף לב. **תויג'ן:** העברת רהיטים מבית כנסת לעזרת נשים. נתבאר בגמ' לגבי קדשים שאין משנים מקדושה לקדושה ממזבח לבדק הבית או להיכל. **afken:** בית הכנסת החפצים להעביר חלק מהרהיטים לעזרת נשים האם רשאים כשלא התנו מתחילה שהרי מורידין מקדושת בית הכנסת עי"כ?
- (יח) דף לג: **תויג'ן:** רואה ביתו שנשרף בער"פ עם החמץ היברך על ביעור חמץ. נתבאר בגמ' שכל הנשרפים שמצותן בשריפה אפרן מותר ולגבי ביעור חמץ נתבאר באו"ח (תמה) שהמנהג רק לשורפו ולא לפוררו ברוח וכיו"ב, **afken:** פרצה שריפה בביתו בערב פסח ואין בידו לכבות האש האם יברך על ביעור חמץ?
- (יט) דף לד. **תויג'ן:** אב שחתם לארגון הרשאה לשרוף גופתו. נתבאר בגמ' לגבי המצוה לשרוף הקדשים שנפסלו ודין אפרם לאחר שריפתן. **afken:** אב שחתם בחייו לארגון המעודד שריפת גופות האם חייבים לשבת שבעה על אב כזה?

מסכת כריתות ב-ה

- (א) דף ב. **תויג'ן:** מסר דירתו בהשאלה והגיע חשבון טלפון מנופח. נתבאר בגמ' דין המזיק היזק שאינו ניכר ולא נשא ונתן ביד אם חייב לשלם ומהם המוסר ממון חבירו לאיבוד. **afken:** אדם שהשאיל דירתו לזוג והם נתנו את המפתח לבחור שנכנס והתקשר מזה לחו"ל האם השואל חייב לשלם נזק זה?
- (ב) דף ג: **תויג'ן:** תרומה לרב שעשה מופת על פי קבלה מעשית. נתבאר בגמ' לגבי איסור חובר חבר ובעל אוב מעונן וכיו"ב האם עקימת שפתיו נחשב למעשה או לא. **afken:** רב שהבטיח לעשיר שיעמיד כעת כוס תה חם על קבר אביו בחו"ל ואכן נשלח שליח ונמצא כפי שאמר האם מותר לתרום לו כסף?
- (ג) דף ד. **תויג'ן:** כהן שכיוון בברכת כהנים על אדם שיוזק וניזק האם חייב בנזקו. נתבאר בגמ' איסור הזכרת שם שמים לקללה וזהו מגדף שעיקר העבירה היא בליבו ולא בעקימת שפתיו. **afken:** כהן שיש לו שכן המזיקו וכיון עליו בברכת כהנים שיחליק באמבטיה וישבור רגל וכך היה האם צריך לשלם את הנזק?
- (ד) דף ו. **תויג'ן:** שמויעת הרצאה בתשלום דרך ונטה המותקנת באולם. נתבאר בגמ' לגבי קול ומראה וריח של הקדש אין בו משום מעילה ודווקא לאחר שתעלה תימרתו. **afken:** הרצאה המתקיימת בתשלום האם מותר להאזין למרצה דרך ונטה המותקנת שם ושמועים היטב את ההרצאה או שצריך לשלם על כך?

לכל המעוניין אפשר מעתה לשלוח תשובות או לפנות אלינו גם בכתובת המייל : pninyhadaf@gmail.com להגדיל תורה ולהאדירה.

השאלה שנשאלה בבית המדרש מתוך פניני הדף מס' 68

מעשה באדם שחפץ להתנכל לרב שפסק לרעתו כדין ולשם כך הגה רעיון שטני וכיקש מחברו שיתקשר לרב ויזמין אותו לשבת נופש בבית מלון ללא תשלום וזאת בתנאי שיבא על תקן רב מרצה אורח ואכן הרב הודה על ההזמנה ואישר את השתתפותו בשבת זו שנתקיים באזור הגליל ולשם כך הדפיסו "פרוספקט יחיד" המזמין כביכול את תושבי הגליל לשבת יחד עם הרב הנ"ל ושלחו זאת לרב ואכן הרב ומשפחתו נסעו כברת דרך ארוכה עד בואם אל המלון שהיה תפוס לצורך שבת חתן והתברר לרב שהזמנו אותו "לא דובים ולא יער" ונאלץ להתאכסן באכסניה ושילם במיטב כספו, לאחר זמן רצה המארגן לשוב בתשובה ושאל מה עליו לשלם בכדי להינקות מחיובי הממון שגרם?

אלו תשובות הרבנים: המעשה הוא חמור וחייב לשלם את ההוצאות שהוציא על פיו בקיזוז.

מקורות ונימוקים: כ' הרמ"א חו"מ (יד,ה) האומר לחברו לך ואני יבא אחריו חייב לשלם לחבר את הוצאות הדרך ומי ששלח את הרב לנסיעה חשובה כאומר לך ואני יבא אחריו ונתבאר בחו"מ (שו) המראה דינר לשלחני ואומר לו עליך אני סומך או שהיו הדברים מראים שהוא סומך על ראייתו אם עשה זאת שליח אין לחייב את המשלח דאין שליח לדבר עבירה כמבואר בשו"ע חו"מ (קפד,א ושמה,ח) אולם אם השליח עשה זאת לתומו שניהם פטורים עפ"י מש"כ הש"ך (סו"ס שמח) כל מקום שהשליח היה שוגג ולא ידע כגון עבירה יש להסתפק מי חייב וכל אחד יכול לומר קים לי, אבל כאן שידע השליח חייב ומכל מקום יש לקזז את ההוצאה שבין כה הרב היה עושה אילו היה שובת בביתו ואת השאר ישלם.

(יישר כח למוריניו הגה"ג יצחק זילברשטיין הגה"ג אברהם בן חיים הגה"ג אליהו בר שלום והגה"ג שלמה שעיו שליט"א)

תשובה דווי: תרם לבית הכנסת מנורה כי חשב שהיא שרופה והתברר שהבית מנורה מקולקל האם המנורה שייכת לביה"כ? השיבו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שיש לחלק אם יש אומדנא ברורה שכל מה שבא לתרום זה משום המנורה השרופה אם כן הוי הקדש בטעות וההקדש בטל אולם מסתבר שאדם שבא לתרום מנורה אינו עושה זאת בעין רעה ומסתבר שנדב זאת לביה"כ בלב שלם ושייכת לביה"כ.

תשובה דחיי: בעל תשובה שיש לו שם ה' בקעקוע האם ניתן להסירו?

השיבו הגה"ג שלמה שעיו שליט"א עפ"י מה שכל השו"ע י"ד (רעו,ג) שבעה שמות אינם נמחקים ובמסכת שבת (קכ) איתא הרי שהיה כ' שם על גופו לא ירחץ ולא יסוך שמא ימחק ובפתי"ש שם (כה) הביא כמה צירופים להקל א. ו"א שאם השם לא נכתב בקדושה אינו מתקדש ב. אם מוסיף אות לפני השם אינו נקרא שם שאסור למוחקו אולם למעשה יש להחמיר ומרן הגרי"ש אלישיב שליט"א בקובץ תל תלפיות (ניסן תשסח) כ' שיחנתו חתיכת בשר ממקום אחר בגוף וידיקו עליה אומנם יש המתירים להסיר זאת בגרמא ואפשר שליזר נחשב לגרמא שיש מקום להתירו.

פניני דחיי: א) המקבלים תרומת דם מגוי האם צריכים לידע את האדם שיקבל את הדם? ב) האם ניתן לעשות שבע ברכות ממעשר כספים? ג) כשצריך לזהות נפטר האם עדיף שתלך אשה בכדי שהאיש לא ישכח תלמודו בראיית פני המת? ד) גוי ששיפץ והשיב בעצמו את המזוזות לאחר כמה ימים האם צריך להסירן ולקבען שוב?

פניני דווי: א) מי שכתב צ"ק לתת בשמחת חברו ולא נתן האם נחשב למחוסרי אמנה? ב) קנה חפץ חשמלי עם אחריות לשנתיים האם ימנע מלהטבילו כיון שכל מגע מים גורם ברבות הימים לריקבון המוח של המנוע?

***{כל הזכויות שמורות למערכת}**

נשגור קמיה מרנן ורבנן ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. לגה"ג הרב שמואל פנחסי. לגה"ג הרב אשר חגניה. לגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ.
לגה"ג הרב אברהם בן חיים. לגה"ג הרב שלמה שעיו. לגה"ג הרב ירון אשכנזי. לגה"ג הרב שריאל רוזנברג. לגה"ג הרב ציון בן אדיבה.
לגה"ג הרב אברהם חיים הרש. לגה"ג הרב משה כהניאן. לגה"ג הרב אליהו בר שלום. ולגה"ג הרב אהרן זאב חשין שליט"א.
בברכת עוד ינובון בשיבה יחד עם כל בית ישראל

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 68

ש. שוכר שלא משלם שכירות האם יכול המשכיר לאסור עליו את השימוש בנדר?

ת. השיבו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מה שכל השו"ע י"ד (רכא,ז) והעולה מהאומר שיש לחלק אם תם עידן החוזה רשאי המשכיר לאסור את דירתו אולם אם עדיין החוזה בתוקף כ' השו"ע י"א שיכול לאסור בלשון קונם וי"א שרק בלשון הקדש יכול לאסור וקיי"ל כיש בתרא שאינו יכול אולם יש מקום לומר שאף אם לא תם זמן החוזה יתבטל מאילו כדון מקח טעות וכפי שכל נתיה"מ חו"מ (קצ,ז).

ש. האם ראוי למחבר ספר לעשות מהדורא בתרא?

ת. השיבו הגה"ג אליהו בר שלום שליט"א עפ"י מה שכל תפארת ישראל למסכת אבות (ב, בועז, ב) שאף אם לא מצא טעויות אדרבא ע"ז ימצא ויתקן.

ש. האם נכון מה שמזמינים תורם לנטוע עץ ולאחר שהולך עוקרים ונותנים זאת לתורם אחר?

ת. השיבו הגה"ג שלמה שעיו שליט"א שזהו גזל גמור שהרי אילו ידע התורם שכך עושים לא היה תורם.

ש. עובד ששומע את מעבידו מדבר לה"ר האם יוכיחנו אף שעיי"כ יסתכן בפרנסתו?

ת. השיבו בשם הגה"ג מוריניו הרב יצחק זילברשטיין שליט"א עפ"י מש"כ מהרי"ל דיסקין שאדם אינו מצווה להפסיד כספו בכדי למנוע מאחר לעשות עבירה אולם אם המעביד יבא לאדם ויאמר לו או שאתה מספר לי לשון הרע או שאתה מפוטר הוא צריך להתפטר ולא לעבור עבירה.

ש. נתן צדקה מכובדת בכדי שהאדם שמתפלל בקול ישתוק האם קיים מצות צדקה?

ת. השיבו הגה"ג מאיר סנדר שליט"א עפ"י הגמ' פסחים (ח) הריני נותן צדקה על מנת שיחיה בני הרי זה צדיק גמור ואף שהרמב"ם הביא להלכה שאם נתן צדקה בפנים זעופות לא עלתה בידו היינו שהמקבל לא ינחא ליה בכך אבל אדם הזקוק לחתן את ביתו ובא אדם ונותן לו סכום נכבד כבר לא משנה מהו מטרתו של הנותן אלא אחר שמחת המקבל ומסתבר שכאן המקבל פתח בריקוד לאחר שקיבל הכסף.

ש. אדם שנצרך לשירות פקס בו דף ראשון עולה 5 נה ודף שני 2 נה ושלחו לו את אותו דף פעמיים כמה יצטרך לשלם?

ת. השיבו הגה"ג עידן בן אפרים שליט"א הנה זה פשוט שאינו חייב לשלם על טעותם כשאין לו הנאה מכך.

ש. האם מועיל תנאי בתחילת היום לכוונה בענייני אמן לכל היום?

ת. בגליון "עלים לתרופה" הביא הגה"ג שמאי קהת גרוס שליט"א בשם "אור צדיקים" נוסח שיכול האדם להתנות על הכוונה בענייני אמן וכ"כ הגר"ש דיבלצקי שליט"א בקונטרס תנאים טובים(עמ' ה' ויט').

צדקה:

אדם אחד הגיע לעשיר מלומד לאסוף צדקה שאל אותו העשיר במה אתם עוסקים בלימוד ענה לו בהלכות איסור והיתר שאל אותו העשיר אפשר לשאול אותך שאלה? בודאי! מה קורה לחתיכת בשר שנפלה לתוך שישים חלב האם החלב מותר?כן! והבשר? לא! מדוע? כי אפשר לסוחטו אסור, אמר לו העשיר ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר...

פורים:

יש לשאול מדוע היה דחוף להמן להשמיד להרוג ולאבד את כולם ביום אחד למה לא להתפרש על עשרה ימים או יותר? והתשובה היא שהמן הכיר את היהודים וידע שאם יש עליהם גזירה ובסוף תתבטל הם יפכו את זה לחגיגה אז עשה חשבון שמקסימום יהיה להם חג יום אחד.

ש. ספר שקירח חתן ביום חתונתו בטעות האם יש תשלומין להיזק?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י האמור בשו"ע חו"מ (תכא,א) המבייש את חברו אינו חייב עד שיתכוין לביישו ולכך ישן שבייש פטור ומאידך גם אם פשע מכל מקום קיי"ל (חו"מ א, ד) שכיום אין סמוכין ולא מגבין חיובי בושת ומכל מקום אם ידע שהוא חתן ולא נזהר כראוי יש לנדונו עד שיפייס את החתן בממון.

ש. הזיק לחברו חפץ שקנה במבצע מהם תשלומי הנזק?

ת. השיבנו הגה"ג הרב עידן בן אפרים שליט"א מכיון שמדובר במחיר מבצע פשוט שיצטרך לשלם לו את המחיר ששזה החפץ בשוק וכמו שלא יעלה על הדעת לפטור אדם המזיק לחברו חפץ שקיבל במתנה.

ש. האם ראוי להתפלל על אדם גוסס?

ת. השיבנו הגה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א שיש להפציר בתפילה ביתר עוז גם כאשר האדם גוסס ורבים הם הסיפורים על צדיקים שפעלו להציל חולים גוססים וכך מסופר על הרש"ש שלאחר פטירתו נתגלה לא' תלמידיו שהיה גוסס והבריאו ובעינו ראינו את כח התפילה על מרן פאר הדור הגרי"ש אלישיב שליט"א שהרופאים יצאו מגדרם להביע את התפעלותם מכח תפילת הציבור שעזר למרן לייצב את מצבו הבריאותי ויהיו דברים אלו לרפואת כל גדולי ישראל הנתונים במיטת חוליים שהקב"ה יתמיד בריאותם בתוך שאר חולי עמו ישראל. והרה"ג עידן בן אפרים שליט"א הוסיף עפ"י מש"כ הגרש"א בהליכות שלמה (תפילה, ח עמ' קב) שיש להתפלל שייטב לחולה וייטב למשפחתו וה' הטוב בעיניו יעשה בכדי שלא ייוצר ח"ו רפיון באמונה עפ"י מש"כ ספר חסידים (תשעה) ועיין שו"ת אדרת תפארת לרה"ג אברהם דורי שליט"א (ד, נב).

ש. האם מותר לנוסע באוטובוס לצלצל בכדי שהנהג יעצור ויעביר חבילה לממתין בתחנה?

ת. השיבנו הגה"ג אליהו בר שלום שליט"א שיש להתיר ולא מיבעיה אם יש לו כרטיס מעבר שיכול לרדת ולעלות שוב לאותו אוטובוס וחסך לנוסעים שלא ירד בעצמו שהרי גם הוא וגם החבילה נוסעים ומותר לה לרדת בכל תחנה. ואף שאינו משלם על החבילה הרי היא כילד קטן שחפץ להורידו בתחנה ודאי שיכול לעשות כן ועל ציבור הנוסעים להתאזר בסבלנות.

ש. האם עדיף לקנות אוצר החכמה או לעמול מתוך הספרים הכתובים?

ת. השיבנו הגה"ג הרב זאב אריה שטיגליץ שליט"א עפ"י מעשה שהי עם מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א כשיצא לפני שנתיים מבית חולים מעיניו הישועה הרופא היה חרדי וחפץ לתת לרב מתנה את תוכנת אוצר החכמה ור' חיים סירב בטענה שזה יפגע בעמל התורה שלו.

ש. האם מותר לשבח פיליפיני שעבד אצל זקן?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אברהם חיים הרש שליט"א עפ"י מש"כ שו"ע יו"ד (קנא, יד) משמע שכל גווני אסור לשבח אולם ברמב"ם (עכו"ם, יד) ובחינוך (ואתחנן, תכו) משמע שאם עושה כן לצורכו שלו מותר ולכן מותר לטיפ לפועל גוי בכדי שיעבוד אצל היהודים טוב ואין בזה משום לא תחנם.

ש. האם מותר לשים גרעין אבוקדו במים לסגולה שהאבוקדו בסלט לא ישחיר כל זמן שהגרעין במים?

ת. השיבנו הגה"ג הרב מאיר סנדר שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע או"ח (שלו, יא) השורה חיטים במים לזריעה חייב וכ"כ שש"כ מהדורת תש"ע (כו, ד) אולם הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א הביא מדברי מנחת אהבה ח"ב (ג, ה) לדייק מדברי הרמב"ם שרק במתכוין לזריעה חייב אבל אם מניח במים ומוציא אותו בזמן שעדיין לא יצמח מותר ולפ"ז כאן לדעת מנחת אהבה יש מקום להתיר.

ש. גנב משאית של לחם ונמצאה כעבור כמה שעות?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אליעזר יחיאל קונשט שליט"א עפ"י מש"כ שו"ע חו"מ (סג, א) אומר לו הרי שלך לפניך וכעין מש"כ היש"ש (ב"ק, צו) ומכל מקום יש לחייבו לשלם על הדלק שבזבז.

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגדרה לחודש שבט - אדר ע"ס 100 נה זכה הרה"ג יהודה שאלתיאל שליט"א {ירושלים}

תשובות ניתו לשלוח לפקס מספר 02-5817174 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות.

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם

הפרכת חילכם לאופיייתא א עפכת "פניני הדף"

מעשה בבחור שפגש סומא ברחוב שביקש את עזרתו להגיע לבית כנסת הבחור החזיק בידו ופסע עמו כברת דרך, לפתע שאל הסומא את הבחור האם יש כאן באזור חנות לעוגות? בודאי השיב הבחור רצונך ליכנס אליה? כן השיב הסומא, וכאשר נכנסו ביקש מהבחור למלא שקית עוגות ולהגיש לקופה ואכן הבחור עשה כדבריו והקופאית אמרה את הסכום והבחור ממתין שהסומא ישלם אלא שהסומא הפציר בבחור לשלם, ולאחר מכן הוליכו לביה"כ, כשהגיעו שאל הסומא את הסובבים אותו היכן הבחור שהביא אותו הוא צריך להכיר לו טובה ולתת לו עוגיה אחת... איך אנו מרגישים כשאנו עושים סעודת הודאה לקב"ה שנותן לנו בעצם את הכל... אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתרמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון למשלוח תרומות למערכת "פניני הדף" רח' פולנסקי 26 י-ם מ. ח 904406 בנק דיסקונט סניף גאולה ירושלים עלות הפצה בכל עיר היא בסך 100 ₪ בלבד כל החפץ להחזיק את הגיליון שמפיץ תורה לכל פינה בקרב לומדי התורה. ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 ושל פארוואס יאליאקא 02-5817174

לע"ו אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל

לכנה בת מרים ז"ל ולע"ו דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל

דוד בן כוכבה ז"ל

ת.ג.צ.ב.ה

ולרפואת מורינו הרב יוסף שלום בן חיה מושא והרב יעקב חי יוסף שליט"א בן מרגלית בתוך שאר חולי ע"י.

גליון זה נודב לרפואתו המהירה של הילד **יאיר בן מיכל** הי"ו בתוך שאר חולי עמו ישראל אמן